

CÀTEDRA D'ECONOMIA
LOCAL i REGIONAL
Universitat Rovira i Virgili

Indicadors Sintètics d'Economia i Sostenibilitat Comarcal

Alejandro Pérez-Laborda, professor del
Departament d'Economia de la URV

Diputació Tarragona

QUE ÉS UN ÍNDEX SINTÈTIC?

Índex sintètic:

- Eina estadística que agrupa diversos indicadors individuals en un únic valor.
- L'objectiu és resumir molta informació de manera senzilla. Permet avaluar aspectes multidimensionals, facilitant les comparacions.
- Mitjana dels indicadors individuals, sovint agregats prèviament en subíndexs i/o pilars.

Exemple: IDH: Índex de Desenvolupament Humà (ONU)

CONTEXT

No hi ha cap índex sintètic per mesurar específicament el grau de desenvolupament econòmic i el grau de sostenibilitat de les comarques catalanes.

Índex Socioeconòmic Territorial IDESCAT

- 6 indicadors de situació laboral, nivell d'estudis, immigració i renda.
- Deixa de banda molts aspectes econòmics i de sostenibilitat.

Índex de Competitivitat Comarcal FEGP

- 50 indicadors en diversos pilars.
- Mesura les condicions per afavorir la competitivitat de les empreses, no el grau de desenvolupament econòmic.
- La sostenibilitat social i ambiental queden molt diluïdes en l'índex final.

INDEX D'ECONOMIA I SOSTENIBILITAT (ECOSOS)

Necessitat: Crear un índex integrat que permeti una visió holística del desenvolupament territorial.

Objectiu: Desenvolupar una eina que mesuri de manera integrada el rendiment econòmic i el grau de sostenibilitat de les 42 catalanes.

La sostenibilitat no es refereix únicament a qüestions mediambientals, sinó també social i demogràfica.

L'ECOSOS sintetitza en un únic número la informació de de 23 indicadors econòmics i sostenibilitat.

ECOSOS

ECOSOS			
ECONOMIA			
	PRODUCCIÓ i RENDA	<ul style="list-style-type: none"> • Renda Bruta Familiar Disponible. • Producte Interior Brut. • Taxa de variació del VAB real.	2019 2020 2019 - 2021
	MERCAT DE TRBALL	<ul style="list-style-type: none"> • % Contractació indefinida. • Taxa de variació afiliats a la Seguretat Social. • Taxa d'atur registral. • Taxa de variació atur registrat.	2022 2021 – 2022 Dec. 2022 2021 - 2022
SOSTENIBILITAT	ECONOMIA SECTORIAL	<ul style="list-style-type: none"> • Taxa de variació del VAB real S. Primari. • Taxa de variació del VAB real S. Industrial. • Taxa de variació del VAB real Construcció. • Taxa de variació del VAB real Serveis.	2019 – 2021 2019 – 2021 2019 – 2021 2019 - 2021
	DEMOGRÀFICA	<ul style="list-style-type: none"> • Índex de recanvi de la població en edat activa. • Índex d'envelliment. • Índex de dependència de la gent gran. • Relació de nens per dona en edat fètil.	
	SOCIAL	<ul style="list-style-type: none"> • Beneficiaris renda garantida sobre població. • Població en atur de molt llarga durada. • Població jove sense estudis post-obligatoris. • % Atur Femení.	
	MEDIAMBIENTAL	<ul style="list-style-type: none"> • Rati ús d'aigua en indústria i serveis (m³/VAB) • Rati de residus industrials (tones/VAB indústria). • % Recollida selectiva de residus municipals. • Coeficient de generació de residus municipals.	

METODOLOGIA

PAS 1: Construcció dels 23 indicadors amb dades de amb dades procedents de l'IDESCAT, BBVA, i Observatori de Treball i Model Productiu (OMPT).

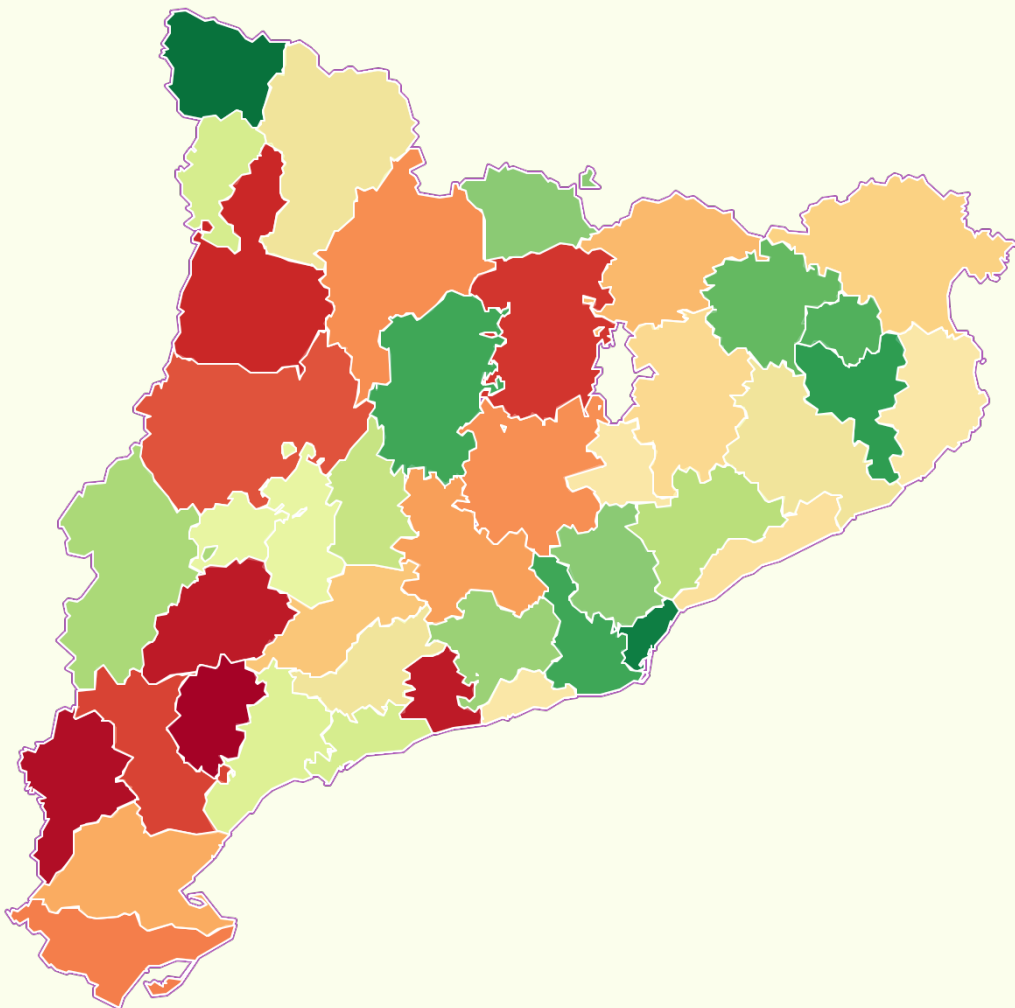
PAS 2: Estandardització (mitjana 0 i variància 1) i alineació dels indicadors per comparar-los adequadament.

PAS 3: Agregació en l'índex final mitjançant mitjanes aritmètiques:

- **Estàndard** (índex de referència): basat en agregació successiva dels indicadors en pilars, subíndexs, i l'índex final mitjançant mitjanes simples.
- **Estadístic** (anàlisi de robustesa): ponderació objectiva (basada en les dades) de tots els indicadors basant-se en l'anàlisi de factors.

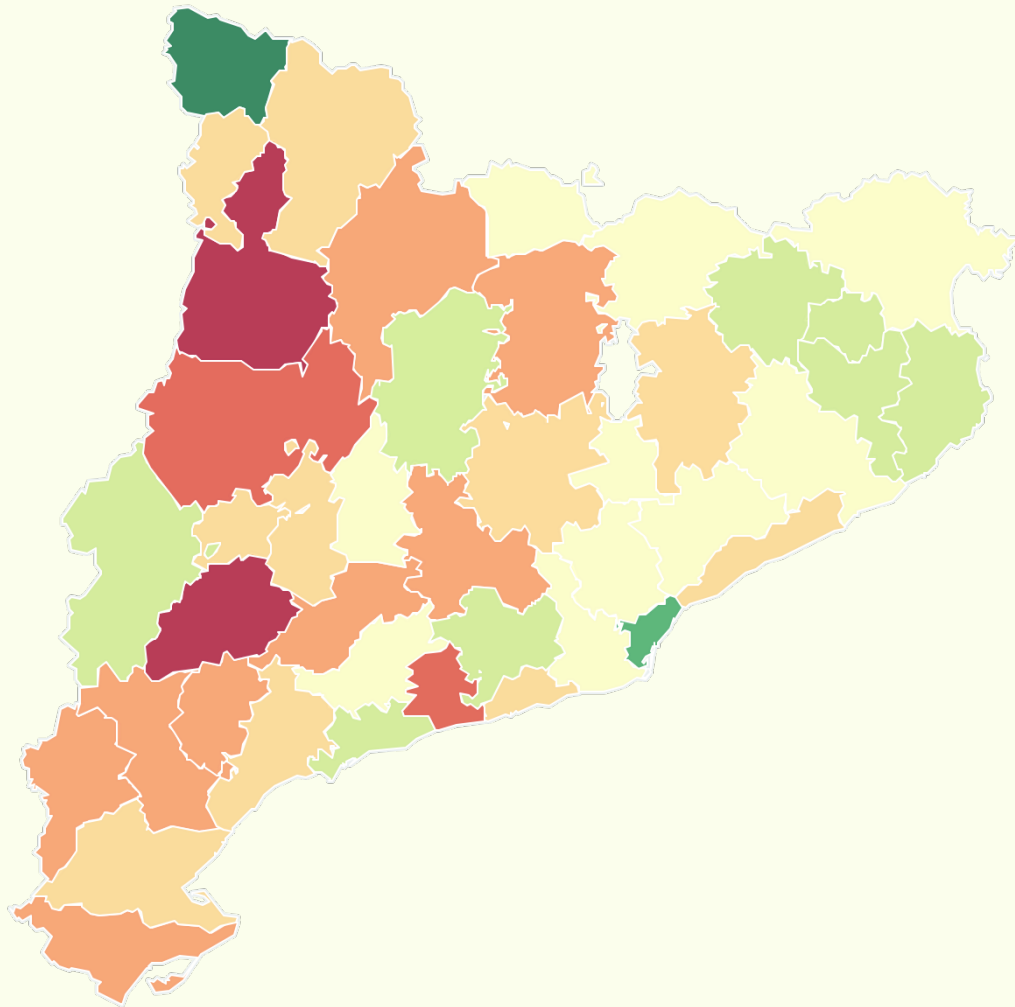
Nota: els dos mètodes proporcionen un índex qualitativament idèntic

ÍNDIX ECOSOS

- **Millor Situades:** Aran (1), Barcelonès (2), Gironès (3)
- **Pitjor Situades:** Priorat (42), Terra Alta (41) i Baix Penedès (40)
- A l'oest i al sud concentren les comarques pitjor situades:
  - ☺ Tarragonès (15), Baix Camp (16)
  - ☹ Priorat (42) i Terra Alta (41)

SUBÍNDEX ECONÒMIC

- **Millor Situades:** Aran (1), Barcelonès (2), Gironès (3)
- **Pitjor Situades:** Pallars Jussà (42), Garrigues (41) i Baix Penedès (40)
- Millor les comarques amb capital de província.
- Lleida concentra les comarques amb les pitjors puntuacions, seguit del sud de Tarragona:
  - 😊 Tarragonès (5)
  - ☹️ Baix Penedès (40)

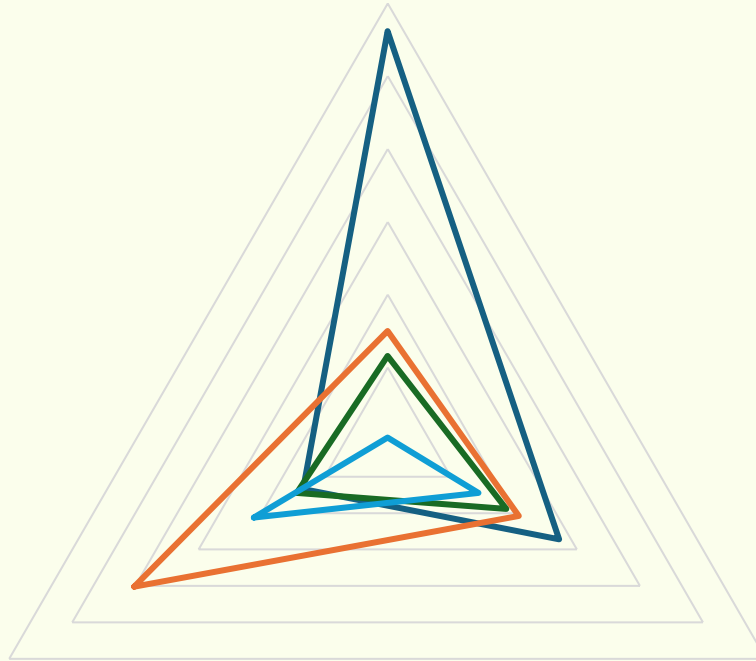
SUBÍNDEX ECONÒMIC: ANÀLISI DE CASOS

Producció, i Renda

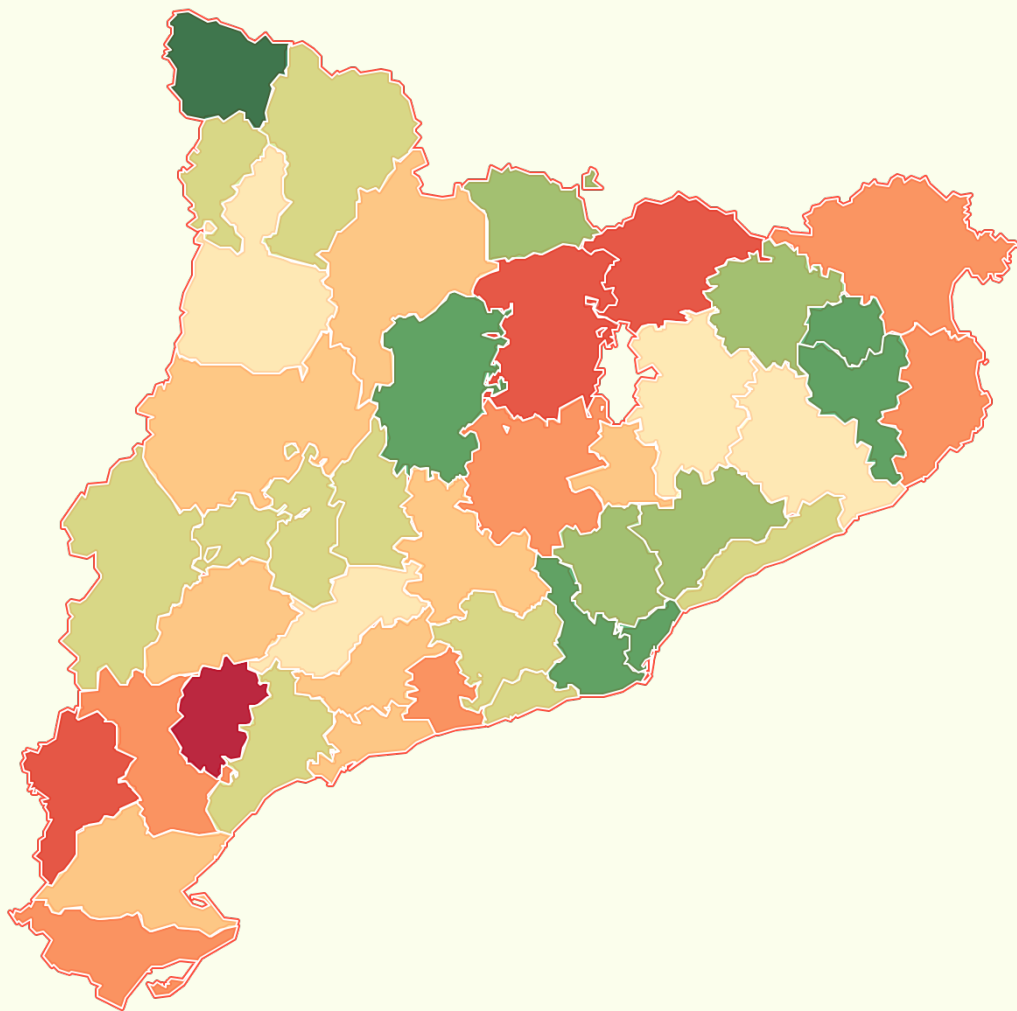
- Barcelonès (2)
- Tarragonès (5)
- Terra Alta (35)
- Baix Penedès (40)

Economia Sectorial

Mercat de Treball

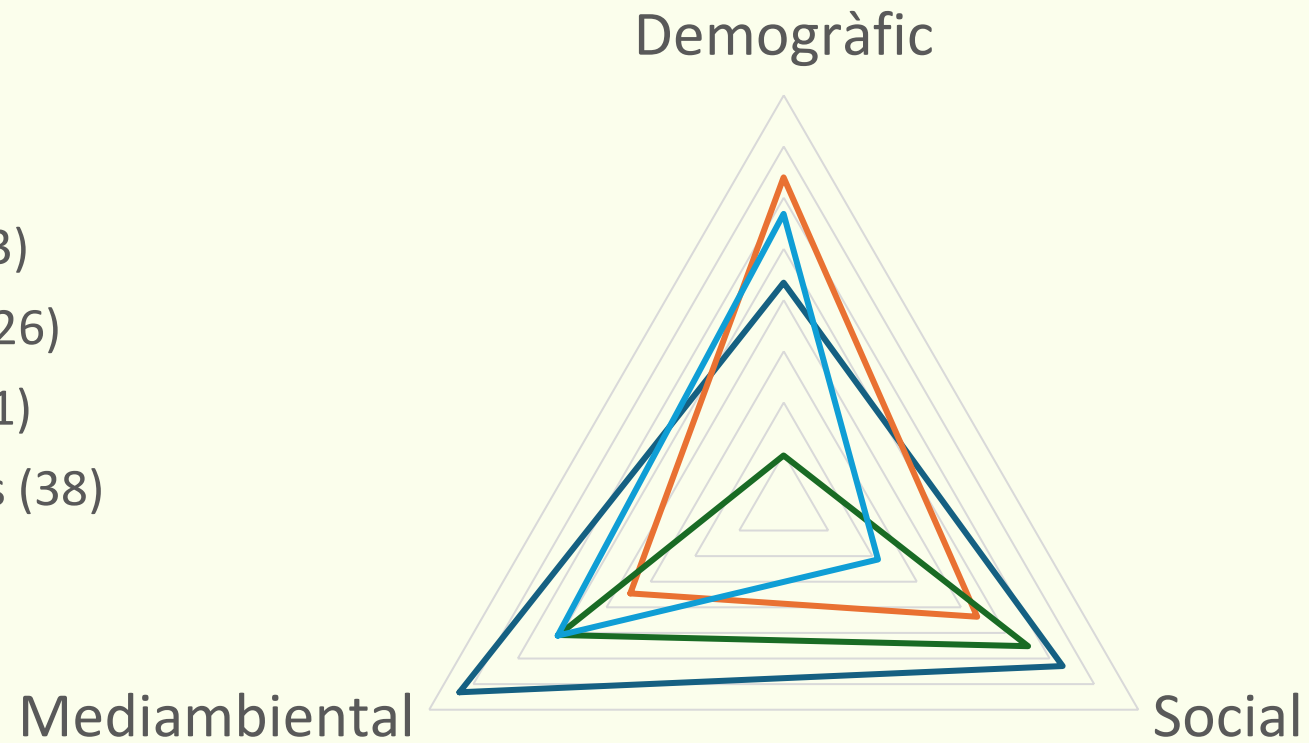
SUBÍNDEX SOSTENIBILITAT

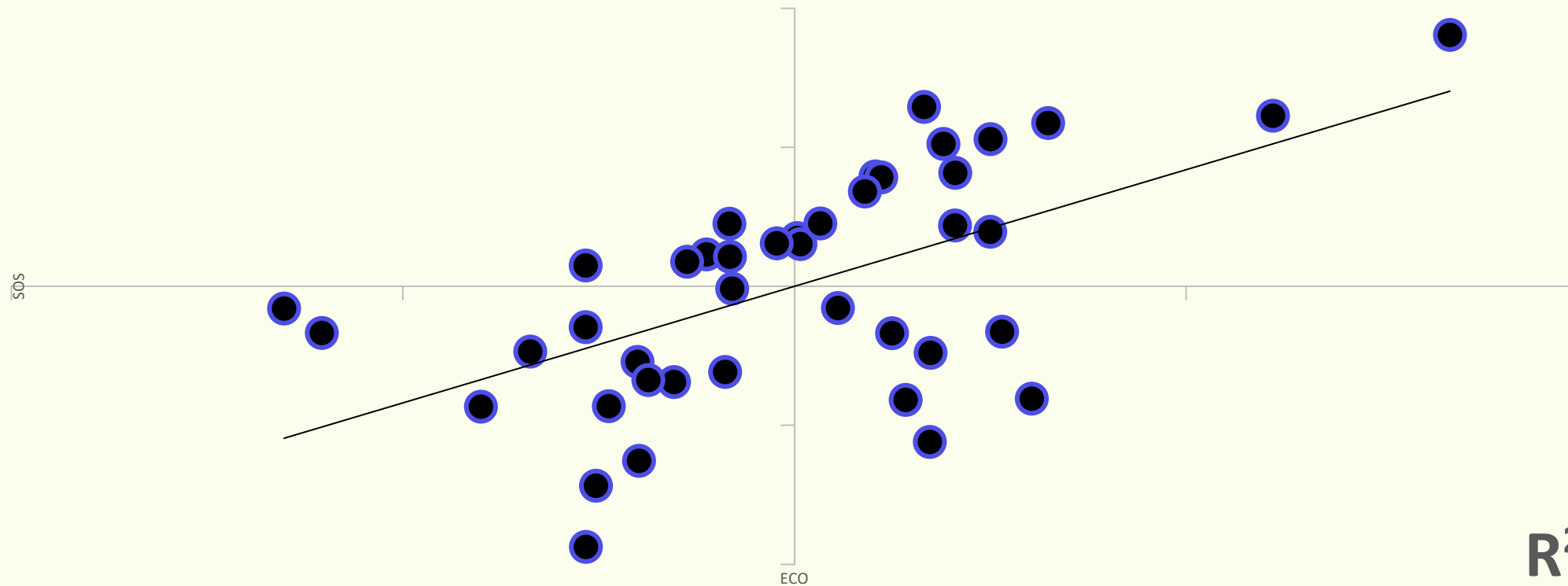
- **Millor Situades:** Aran (1), Baix (2) Llobregat i Barcelonès (3)
  - **Pitjor Situades:** Priorat (42), Terra Alta (41) i Berguedà (40) ocupen les darreres posicions.
  - Les comarques del sud **Tarragona** tendeixen situar-se en posicions baixes.
- ☺ Baix Camp (17), Tarragonès (26).
- ☹ Priorat (42), Terra Alta (41)

SUBÍNDEX SOSTENIBILITAT: ANÀLISI DE CASOS

- Barcelonès (3)
- Tarragonès (26)
- Terra Alta (41)
- Baix Penedès (38)

RELACIÓ ECONOMIA I SOSTENIBILITAT

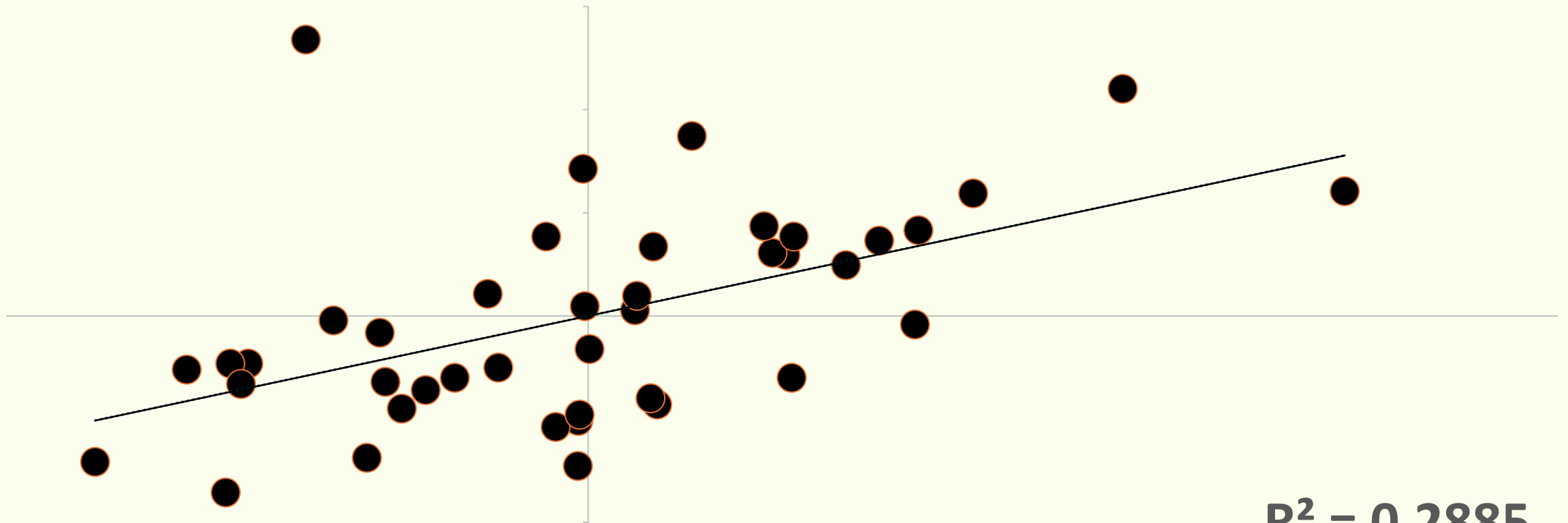

$R^2 = 0,3437$

RELACIÓ ÍNDEXS D'ECONOMIA I SOSTENIBILITAT

- Hi ha una relació directa, però els dos subíndexs contenen informació diferent.
- No es pot centrar-se en una dimensió si es vol un desenvolupament holístic dels territoris.

PIB PER CAPITA PER REDISTRIBUIR RECURSOS?

$R^2 = 0,2885$

ÉS EL PIB PER HAB UN INDICADOR SUFICIENT PER LA REDISTRIBUCIÓ?

- NO. EL PIB per habitant no és indicador suficient per avaluar el desenvolupament territorial.
- No pot ser l'únic element per decidir la (re)distribució de recursos entre territoris.

GRÀCIES PER LA ATENCIÓ

